

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Dvbitatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

Quis casibus potest agere pro dote, sed etiam pro donatione propter nupias, ut est text. in d.l.vbi. Si tamen mulier a principio nupsit pauperi, vel videnti ad inopiam, vel maledicti tamen suis rebus, repetere non poterit, quia semel mores eius approbanit. Barto. tamen in d.l. constante. contrarium tenuit, quia vxor per tacitum pactum, non potuit sibi praejudicare, quia dote integrum mulieribus manere, publica vultatis est.

¶ 4 D o s cōsistens in rebus immobili bus soluto matrimonio, statim solui debet: si vero in rebus mobilibus, infra annum, secundum Panor. c. 3. de dona. inter vir. & vxor. & si vxor interim non habet unde viuat, ab haere de mariti ali debet. in d.l.vnica.

¶ 5 D e priuilegiis dotis, vide Sil. ibi. §. 12. & Tab. §. 18. Non licet marito ad paupertatem vergente, etiam iubente iudice, date pecuniam mercatori cum salute capitalis, ut inde vir, & vxor recipiant lucrum, quia contractus est vsurarius, nec hoc habetur in dicto capitul. per vestras, sed potius oppositum, juncta glo. quamvis loan. And. & Card. in dicto capit. teneant, quod est contractus licitus, sed capitul. dicit lucrum honestum. infra, usura. §. 17. 1. 2.

¶ 6 E C C L E S I A potest disponere de dote non solum in fauorem viduarū, vt in cap. nuper, de dona. inter virum & vxorem. sed etiam matiti petentis dote sibi promissam. d. c. per vestras. Alij arbitrantur quod tantum acceptio debet cognoscere. de dona. inter vit. & vxor. c. 1. 2. 3.

¶ 7 C O N F E S S I O, qua vir constante matrimonio se recipisse dotem fate tur, non valet, nisi apparet de numeratione, quia videtur donare, secundum Bald. lib. 1. C. de dot. promiss. Si tamen maritus faciendo testamentū, legaret vxori dorem, expressa certa quantitate, vxor etiam omnino habebit, etiam licet probetur quod nunquam fuit soluta, ut not. Ange. Areti. institu. de leg. §. sed si vxori. Quod vi detur verum, nisi vir esset non soluer

do suis creditoribus. Pro dote, omnia viri bona hypothecata sunt. de pig. c. ex literis, & propriis viri, aut patris maleficium non perditur, ut not. gloss. in dicto capitul. ex literis. etiam si sit crimen latere maiestatis, C. ad leg. Iuliam maiest.

DVBITATIO.

¶ 1 D V B I T A T I O prouenit ex eo, quod quis in utrāq; partem rationes habet: & ideo neutri parti consentit, secundum Thom. 3. sent. dissi. 17. a. vlti. dubia tamen semper in meliorem partem interpretanda sunt, secundum Thom. secunda secundæ. quæst. 60. a. 4. quia habere malā opinionē de aliquo, sine rationabili causa, est contemnere, & ei iniuriam facere, & si esset cum determinato iudicio de re mortali, esset peccatum mortale, infra, iudicium. §. 8.

¶ 2 I n dubijs, vbi versatur periculum animæ, tuor pars est eligenda, secundum Panormita. in capitul. iuuenis. de spon. & quod certius in ipsis tenu dum.

¶ 3 I n dubijs ut in irregularitate, excommunicatione, & huiusmodi, vbi agitur in foro animæ, vel in foro quasi penitentiali, & non ad peccatum proprium, sed ut à ministerio abstineatur, secundum Panor. in ca. cum tu filii: de testib. debemus potius interpretari quod sit irregularis. & sic de alijs percenis. In foro autem contentioso debemus interpretari, quod noui maxime vbi agitur de pena, quia in penis maior interpretatio est facienda. c. odia. de reg. iur. libr. 6. & sic intellige Inno. in c. ad audientiam, & iutaper eundem allegata.

¶ 4 D V B I A verba, secundum profertis intentionem sunt accipienda. c. in ambiguis. de reg. iur. & ut res potius valeat, quam pereat. c. abbate. de verbo. signi.

¶ 5 I n re dubia fidei authoritas R. eccliesia requitenda est. c. palam. d. 11. & in re dubia in persona, vel in facto, vel in iure, nullo modo sententia est ferenda. c. iudicante. 30. q. 5.

¶ 6 D V B I O existente in iure matri-

m 3 monij,

D V E L L V M

D V L I A.

monij, talius est contra statuta homi-
nū dimittere copulatos, quām disun-
gere coniugios contra statuta Dei, c.
licet de testi. In rebus quoque ambi-
guis, absolutum non debet esse iudici-
um. c. habuisse. 33. d.

D V E L L V M.

¹D V E L L V M, id est, duorum bel-
lum, indicens, & acceptans, sive
pro veritatis manifestatione, sive ad
virium ostentationem, sive spectaculi
gratia, sive ad propulsandam ignomi-
niā, sive ad terminādā litem ciui-
lem, vel criminalem, peccatum mor-
tale est. Quia eligitur percussio proximi,
& expositiō propriæ, & alienæ vi-
tae, mortis pericula, absque sufficienti
causa. ² Idem modo dico, quando de-
cem contra decem pugnauit propriæ
eandem causam. Si tamen quis iniuste-
inuaditur, potest bellando se tueri. Si
militar lictum est bellam iustū duel-
lo definire, quando habens iustū hel-
lum, videt se succumbere: vitiorum enim
vitribus suis prout melius potest. hzc
Caieta. ibi. sed diffusius in secunda se-
cundæ. q. 95. circa fin.

² P R I N C I P E S cōcedentes duella,
mortaliter peccant, si tamen ex ratio-
nabili causa permittant, sicut permit-
tunt meretrices, secus esset.

³ D V E L L V M prohibetur. c. monos-
machia. 2. q. 3. Et Matth. 4. vbi dicitur,
non tentabis dominum tuum. Et mortaliter peccant omnes dantes
auxilium, consilium, & fauorem, &
valentes prohibentes ex officio, & non
prohibentes, nisi ut dictum est) extra-
ordinariis causa non prohibeant. &
omnes aspicientes, & de tali actu dele-
stantes, mortaliter peccant, secus quā-
do displiceret.

⁴ C L E R I C O S duellum prouocās
debet deponi, estque irregularis, & si
mois, vel mutilatio non interuenie-
rit, episcop⁹ potest dispensare. ca. 1. de
cle. pug. in duel. etiam si alium pro se
pugnare faciat, est irregularis. c. 2. co-
tit. Et mandans, consulens, vel defen-
dens, si sequitur homicidium, vel mu-
tilatio, est irregularis. in dicto cap. 2.
Dispensat tamen Episcopus cum cle-
operari rei illicit⁹, ideo sibi imputan-

tico in beneficio habito, vel de nono
habendo, solum pro suslentatione, si-
ne tamen animarum cura, in dicto cap.
pi. 2.

⁵ S: quis ab aduersario cogatur inire
duellum, alter ut suspectus de aliquo
crimine occidetur, hoc dicit Arch. flo.
4. titu. 4. circa fin. de mente Rayn. cito
tis multorum opinionibus nou esse
licitum, & talem mortaliter peccare,
licet iniurie intret duellum, & solū ut
vitā conseruet. & idem videtur senti-
re Thom. suprā, minus peccat nihilo-
minus, quam si sponte iniret.

⁶ M O R I E N T E S in duello, si appa-
reant signa contritionis, debent seperi-
ri in sacro, quia non prohibetur nisi
mortientibus in torneamentis, & quia
pœnæ non sunt extendendæ, ideo no
debet extendi ad morientes in duello,
nec etiam in hastiludio. Hanc viam
sequitur Panormita. in capitulo secu-
do, de tornea. & communiter alij Sū-
mistra.

⁷ I D E M dic de iudicio ferri canden-
tis, & aquæ bullientis, quia eodē mo-
do prohibetur, de purg. vulg. ibi vide.
& secundum Thom. vbi suprā.

D V L I A.

¹D V L I A, & Hyperdulia, suprā A-
doratio. §. 8.

E B R I E T A S.

¹E B R I E T A S voluntaria, & pre-
cognita (ob delectationem in po-
tu immoderato vini, vel eius quod in-
ebritare potest, secundū doctor.) com-
muniter est mortale peccatum, quia
homo imponit sibi necessitatem vin-
culi tollantis rationis usum. Si autem
non sit intenta, vel præcognita, non
est mortalis culpa. Similiter si sit non
propter delectationē, sed ratione me-
dicinæ excusat, & non est mortalis, &
excusat a peccatis ex tali ebrietate pro-
uenientibus, nisi talia sint præuisa, &
non prouisa. Nam talis sciens suā cō-
ditionem, debet prouidere, ne possit
talia committere, quando erit ebrius.
Quando autem ebrietas est culpabi-
lis, non excusat a peccatis sequentib⁹,
licet ea aliqualiter alleuieret. Dat enim
operari rei illicit⁹, ideo sibi imputan-

